

Onderwijs- en Examenprogramma cohort 2025

Informatie voor studenten van de opleiding

Pedagogisch Medewerker Kinderopvang
<i>Niveau 3</i>
<i>Leerweg: BBL</i>
<i>Crebonummer kwalificatie: 25696</i>

MBO

Krea bo futuro

Inhoudsopgave

1. Welkom op MBO Bonaire!	4
2. Algemene informatie.....	5
2.1 Hoe ziet een MBO opleiding op MBO Bonaire eruit?	5
2.2 Begeleiding op MBO Bonaire	7
3. Opleidingsinformatie Pedagogisch medewerker kinderopvang	8
3.1 Algemeen opleidingsoverzicht.....	8
4. Het onderwijsprogramma	9
4.1 Onderwijsprogramma	10
4.2 Lessentabel en uren van jouw opleiding	12
5. Ontwikkelingsgericht toetsplan	14
6. Studietoetsadvies en overgangstoetsadvies.....	18
6.1 Studietoetsadvies	18
6.2 Overgangstoetsnormen	19
Overgang leerjaar 1 naar leerjaar 2:	19
7. Diploma eisen en Examenprogramma	20
7.1 Wettelijke eisen voor het MBO diploma	20
7.2 Uitwerking wettelijke eisen voor diplomering in beslissing voor dit examenplan	20
7.3 Examenplan: Overzicht examenonderdelen	21
7.3.1 Beroepsgerichte examenonderdelen.....	21
Vaststelling resultaat per kerntaak	22
7.3.2 Examenonderdelen generieke eisen voor taal en rekenen	24
7.3.3 Onderdelen Loopbaan en Burgerschap	25
7.3.4 Beroepspraktijkvorming (bpv)	25
7.3.5 Keuzedelen.....	27
8. Belangrijke informatie over examens	29
8.1 Examenreglement	29
8.2 Herkansingen	29
8.3 Aangepaste examens.....	29
8.4 Vrijstellingen	29

Vastgesteld op 1 augustus 2025

door de examencommissie

namens het Bevoegd Gezag van MBO Bonaire

1. Welkom op MBO Bonaire!

Dit is de onderwijs- en examenregeling (OER) van jouw opleiding. Dit OER is leidend voor jouw opleiding op MBO Bonaire. In dit OER vind je zowel algemene informatie over het MBO als specifieke informatie over jouw opleiding. In de algemene informatie lees je hoe opleidingen op het MBO Bonaire in elkaar zitten, op welke manier jij als student begeleid wordt bij ons en bij wie je terecht kunt met vragen.

In de opleidingsinformatie vind je informatie over het programma van jouw opleiding. Alle leeractiviteiten die er tijdens jouw opleiding worden aangeboden vind je in het onderwijsprogramma, een overzicht van alle toetsen, vind je in het toetsplan en een overzicht van alle examens vind je in het examenplan. In het examenplan staat ook welke examens meetellen voor jouw diploma.

Dit OER blijft jouw hele opleiding geldig. Indien er wijzigingen zijn in dit OER wordt je op tijd geïnformeerd door de opleiding. De meest actuele versie van het OER van jouw opleiding kun je vinden op www.mbobonaire.com.

2. Algemene informatie

2.1 Hoe ziet een MBO opleiding op MBO Bonaire eruit?

Een MBO opleiding op MBO Bonaire heeft de volgende onderdelen:

- Theorie- en praktijklessen over het beroep
- Stage (dit noemen we in het MBO BPV of beroepspraktijkvorming)
- Keuzedelen over het beroep, speciale vaardigheden, taal en/of culturele context
- Loopbaan en burgerschap
- Nederlands
- Rekenen
- Engels (niet bij alle opleidingen verplicht)
- Andere talen (niet bij alle opleidingen verplicht)

De theorie- en praktijklessen over het beroep

De lessen op school gaan over de theorie en praktijk van jouw toekomstige beroep. Je krijgt verschillende vakken waarbij je niet alleen uit boeken leert, maar ook oefent in de praktijk. De theorie en de praktijklessen worden gegeven op school, maar vinden ook plaats buiten de school. Je gaat bijvoorbeeld op excursie of krijgt les op een bedrijfslocatie. Voor de meeste vakken moet je ook huiswerk maken en zelfstandig oefenen.

De stage (BPV)

De stage is voor het mbo heel belangrijk. Op de stage leer je werken in een bedrijf of organisatie, leren door te doen. Je wordt daarbij geholpen door een begeleider op de stageplek en een begeleider vanuit school. In het BPV handboek van je opleiding vind je alle informatie over jouw BPV.

Keuzedelen

Iedere mbo student volgt ook keuzedelen tijdens de opleiding. Hierin leer je speciale vaardigheden voor jouw beroep. Een keuzedeel kan (deels) op school, in de stage of als huiswerk gegeven worden.

Voor niveau 3: minimaal 720 studiebelastinguren

Voor jouw opleiding is er een aantal keuzedelen vastgesteld. Soms wisselt het aanbod nog. Het kan ook voorkomen dat jouw opleiding afwijkt van de keuzedeelverplichting door tijd te besteden aan onderwijs in het kader van persoonlijke, culturele of levensbeschouwelijke vorming.

In de tabellen bij 4.1 'Het onderwijsprogramma' zie je bij het onderdeel 'Keuzedelen' welke er wanneer worden aangeboden en welke keuzes je kunt maken. Bij 7.3.5 vind je de examenplannen voor de keuzedelen waar ook alle werkprocessen benoemd worden. Je maakt jouw keuze aan het eind van leerjaar twee.

Je kunt kiezen uit deze drie combinaties van keuzedelen¹:

A:

1. Ondernemend gedrag (geschikt voor niveau 3 en 4)
2. Basis ontwikkelingsgericht werken in de VVE K1301
3. baby-ontwikkeling K1266

B:

1. Ondernemend gedrag (geschikt voor niveau 3 en 4)
2. Basis ontwikkelingsgericht werken in de VVE K1301Specialist
3. BSO 4 tot 8 jaar K0793

C:

1. Ondernemend gedrag (geschikt voor niveau 3 en 4)
2. Basis ontwikkelingsgericht werken in de VVE K1301
3. BSO 8 tot 12 jaar K0611

** Extra keuzedeel Engels A1/A2*

Engels maakt geen deel uit van de kwalificatie 'Pedagogisch medewerker kinderopvang', maar is echter wél van groot belang als je verder wilt studeren of wilt gaan werken. Daarom krijg je gedurende de opleiding in

¹ We proberen met ons aanbod van keuzedelen zo goed mogelijk in te spelen op de behoefte van de arbeidsmarkt en onze studenten. Het aanbod van keuzedelen kan hierdoor gewijzigd worden. Uiteraard wordt je hierover tijdig geïnformeerd door school.

jaar drie het vak Engels aangeboden. Het betreft een éxtra keuzedeel, dat indien je dit met voldoende resultaat afsluit, op je diploma en cijferlijst komt te staan. Indien je Engels níet met een voldoende resultaat afsluit, heeft dit geen invloed op het behalen van je diploma.

Voor meer informatie: zie de examenplannen voor de keuzedelen achterin deze Oer.

Loopbaan en burgerschap

Tijdens je opleiding volg je ook loopbaan en burgerschap: je krijgt daarin, net als bij andere vakken lessen, toetsen/opdrachten en het telt mee voor je diploma.

Bij LOB gaan de lessen over: jouw kwaliteiten, motivatie en toekomstwensen, het plannen van je loopbaan, het vinden van een passende baan of een vervolgopleiding en het uitbreiden en onderhouden van je netwerk.

Bij burgerschap leer je hoe je actief deel kunt uit maken van de Bonairiaanse samenleving. Je werkt bij burgerschap aan vier dimensies: politiek-juridisch, economisch, maatschappelijk & sociaal en vitaliteit. Je kunt voor LOB en Burgerschap toetsen en opdrachten krijgen die meetellen voor een cijfer. Als student moet je voldoen aan de inspanningsverplichting die de opleiding hiervoor heeft gesteld. Er zijn geen aparte examens, maar je krijgt wel een eindbeoordeling.

Nederlands

In het eerste leerjaar begin je altijd met een test om je niveau te bepalen. Je werkt daarna bij Nederlands aan alle taalvaardigheden (lezen, luisteren, schrijven, spreken, gesprekken voeren) op het niveau dat bij je past. Je krijgt regelmatig oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en verderop in je opleiding maak je ook examens.

Het uitgangspunt is dat je op het niveau van je opleiding examen doet.

Op het MBO Bonaire gelden de volgende niveaus:

- Op niveau 2 doe je examen op niveau 1F of 2F
- Op niveau 3 doe je examen op niveau 2F
- Op niveau 4 doe je examen op niveau 3F

Rekenen

In het eerste leerjaar begin je altijd met een test om je niveau te bepalen. Je werkt daarna bij Rekenen aan alle vaardigheden uit de vijf domeinen. Je krijgt regelmatig oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en verderop in je opleiding maak je ook examens.

Het uitgangspunt is dat je op het niveau van je opleiding examen doet.

Hieronder zie je de vijf **domeinen**, elk op het bijbehorende mbo **niveau** 2, 3 of 4

- Grootheden en eenheden;
- Oriëntatie in de twee- en driedimensionale wereld;
- Verhoudingen herkennen en gebruiken;
- Procenten gebruiken;
- Omgaan met kwantitatieve informatie.

Engels bij opleidingen op niveau 4

Binnen alle niveau 4 opleidingen is Engels een generiek vak. Tijdens de lessen werk je aan alle taalvaardigheden (lezen, luisteren, schrijven, spreken, gesprekken voeren). Ook voor Engels krijg je oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en examens.

Beroepsgerichte talen of rekenen

Naast de generieke lessen krijg je soms te maken met beroepsgericht taal of rekenen. Dit verschilt per opleiding. Het kan drie dingen betekenen:

- Een extra taal die je moet leren om je beroep goed te kunnen doen.

- Beroepshandelingen die je in een andere taal moet kunnen uitvoeren.
- Een hoger niveau voor taal en/of rekenen omdat het nodig is voor je beroep.

Leuk, maar hoe zit het nu voor mijn opleiding?

Blader snel door om te ontdekken hoe jouw opleiding in elkaar zit. Ben je nieuwsgierig welke vakken je krijgt en hoe de lesuren verdeeld zijn? Blader dan snel door naar Hoofdstuk 4 Het onderwijsprogramma.

2.2 Begeleiding op MBO Bonaire

In de opleiding is er persoonlijke aandacht en begeleiding voor jou. De opleiding en daarmee dus jouw loopbaan begint al bij de intake. Je doorloopt een intake en je krijgt een studieloopbaanbegeleider (SLB'er). De SLB'er is jouw mentor. Hij of zij begeleidt je tijdens je opleiding en kijkt samen met jou steeds opnieuw naar jouw kwaliteiten, je wensen en je mogelijkheden voor persoonlijke en professionele ontwikkeling. Voor studenten die extra ondersteuning nodig hebben, hebben we extra begeleiding. Bijvoorbeeld bij persoonlijke vragen, studievaardigheden of extra ondersteuning bij taal/rekenen. Hiervoor kun je in contact komen met het supportteam. Wat het meest geschikt is voor jou zoeken we samen uit. Bij je SLB'er kun je meer informatie hierover vragen.

3. Opleidingsinformatie Pedagogisch medewerker kinderopvang

3.1 Algemeen opleidingsoverzicht

In onderstaand schema vind je het algemeen opleidingsoverzicht. Hierin zie je in vogelvlucht op wat voor soort MBO opleiding je zit.

Je vindt hierin onder andere de belangrijkste informatie uit het kwalificatiedossier (in het kwalificatiedossier zijn de eisen voor jouw opleiding landelijk bepaald. Je kunt het hele kwalificatiedossier van jouw opleiding vinden op <http://kwalificaties.s-bb.nl/>.) Afkortingen: B=Basis, P= Profiel, K=Kerntaak, W=Werkproces

Dossier	Pedagogisch werk
Crebocode dossier	25696
Versie dossier	Gewijzigd 2021
Kwalificatie	Pedagogisch medewerker kinderopvang
Kwalificatie vanaf	1 augustus 2021
Crebocode kwalificatie	25285

Basisdeel	B1-K1-W1 Zorgt voor een veilig pedagogisch klimaat B1-K1-W2 Inventariseert behoeften en wensen van het kind B1-K1-W3 bereidt de uitvoering van activiteiten voor B1-K1-W4 Creëert een verantwoorde en stimulerende speel-/leeromgeving B1-K1-W5 Werkt samen met andere betrokkenen in de omgeving van het kind B1-K1-W6 Volgt en stimuleert de ontwikkeling en leren van het kind B1-K1-W7 Evalueert haar eigen werkzaamheden
Kerntaak 1 Begeleiden van kinderen bij hun ontwikkeling	

Basisdeel	B1-K2-W1 Werkt aan de eigen deskundigheid B1-K2-W2 Werkt aan het bewaken en bevorderen van kwaliteitszorg
Kerntaak 2 Werken aan kwaliteit en deskundigheid	

Profieldeel	P1-K1-W1 Communiceert met de ouders/vervangende opvoeders en het kind P1-K1-W2 Stelt een activiteitenprogramma op P1-K1-W3 Maakt een plan van aanpak voor de begeleiding en voert het uit P1-K1-W4 Zorgt voor de uitvoering van een (dag)programma P1-K1-W5 Biedt persoonlijke verzorging P1-K1-W6 Draagt zorg voor een hygiënische en gezonde omgeving
Kerntaak 1 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/ de kinderen in de kinderopvang	

Leerweg:	BBL
Instructietaal:	Nederlands
Studielast:	4800 klokuren (3 jaar)
Instroomrechten:	De instroomrechten voor de opleidingen op MBO Bonaire zijn als volgt: Opleidingen niveau 2: Minimaal diploma VMBO basis of een diploma MBO 1 Opleidingen niveau 3: Minimaal diploma VMBO kader, overgangsbewijs van HAVO 3 naar 4 of diploma MBO niveau 2 met minimaal <i>gemiddeld</i> voldoende op alle onderdelen talen/rekenen op 1F Opleidingen niveau 4: Voor een reguliere niveau 4: Minimaal diploma MAVO, overgangsbewijs van HAVO 3 naar 4 of diploma MBO 3 waarbij geldt: niet lager dan 1F op <i>alle</i> onderdelen talen/rekenen Voor een versnelde niveau 4: minimaal <i>gemiddeld</i> voldoende op alle onderdelen talen/rekenen 2F. Aanvullende eis voor aanmelding BBL Een arbeidscontract bij een erkende werkplek met gecertificeerde leermeester en minimaal 16 klokuren per week BPV.
Wettelijk kader:	Voor het Middelbaar beroepsonderwijs in Caribisch Nederland geldt de WEB BES.

4. Het onderwijsprogramma

Op MBO Bonaire is het schooljaar verdeeld in 4 lesperiodes van 9 of 10 weken. Tijdens iedere lesperiode krijg je les in verschillende vakken en thema's en/of ga je op stage (BPV.) In het onderwijsprogramma hieronder zie je hoe de opleiding is opgebouwd. En in de lessentabel daarna kun je zien hoeveel uren les er gepland zijn per vak.

Het onderwijsprogramma en de lessentabel kunnen tijdens jouw opleiding wijzigen. Indien er een wijziging is wordt je hier tijdig over geïnformeerd.

4.1 Onderwijsprogramma

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Beroepsvakken Kennismaken met de Pedagogisch Medewerker (KMP) Ontwikkelingspsychologie algemeen en Baby (OPI) Huishoudelijke werkzaamheden en het inrichten van de ruimte (HHW) Studietoelagen (SVHP) Socialisatie (SOC) Expressief talent (EXT) <i>Beeldende vorming</i>	Beroepsvakken Ontwikkelingspsychologie Dreumes en Peuter (OPI) Expressief talent (EXT) <i>Dans</i> <i>Drama</i> Studietoelagen (SVHP) Persoonlijke verzorging (PVZ) Veilig pedagogisch klimaat (VPK)	Beroepsvakken Ontwikkelingspsychologie Kleuter, Jong en Oud schoolkind (OPI) Communicatie (COM) <i>Communiceren met begrip</i> <i>Gesprekken en gesprekstechnieken</i> Inventariseren van wensen en behoeften (IWB) Expressief talent (EXT) <i>Muziek/zang</i> Praktijktoets 1 (PTT)	Beroepsvakken Ontwikkelingspsychologie Puber, adolescent en volwassene (OPI) Communicatie (COM) <i>Communiceren met kinderen</i> <i>Communiceren met ouders</i> Expressief talent (EXT) <i>Taal</i> <i>Digitale expressie</i> Praktijktoets 1 (PTT)
Keuzedelen	Keuzedelen	Keuzedelen	Keuzedelen
Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB / Reflectie BPV	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB / Reflectie BPV	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB / Reflectie BPV	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB / Reflectie BPV

Onderwijsprogramma (leerjaar 2)

Periode 5	Periode 6	Periode 7	Periode 8
Beroepsvakken Ontwikkeling stimuleren (OWS) <i>Activiteitenprogramma opstellen</i> Spel en spelontwikkeling (SSO) Gezonde leefstijl bij doelgroepen (GLD) <i>Je eigen gezonde leefstijl</i> Examen A	Beroepsvakken Ontwikkeling stimuleren (OWS) <i>Activiteitenprogramma uitvoeren</i> Sport (SPO) Gezonde leefstijl bij doelgroepen (GLD) <i>Gezonde leefstijl voor kinderen</i>	Beroepsvakken Ontwikkeling stimuleren (OWS) <i>VVE</i> Het speciale kind (HSK) <i>Opvallend gedrag</i> Plan van aanpak (PVA) <i>Groepsinterventie</i> <i>Individueel plan van aanpak</i> Praktijktoets 2 (PTT) Papiaments in de beroepscontext	Beroepsvakken Het speciale kind (HSK) <i>Stoornissen</i> Papiaments in de beroepscontext Praktijktoets 3 (PTT) Examen B Papiaments in de beroepscontext
Keuzedelen -Ondernemend gedrag	Keuzedelen -Ondernemend gedrag	Keuzedelen -Ondernemend gedrag - VVE	Keuzedelen -Ondernemend gedrag
Extra Keuzedelen -Engels in het beroepsonderwijs	Extra Keuzedelen -Engels in het beroepsonderwijs	Extra Keuzedelen -Engels in het beroepsonderwijs	Extra Keuzedelen -Engels in het beroepsonderwijs

Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB / Reflectie BPV	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB / Reflectie BPV	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB / Reflectie BPV	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB / Reflectie BPV Burgerschap
---	---	---	--

Onderwijsprogramma (leerjaar 3)

Periode 9	Periode 10	Periode 11	Periode 12
Agogische vakken: Zorgen voor kwaliteit (ZVK) De eigen professionaliteit (DEP) Examen C Papiaments in de beroepscontext	Agogische vakken: Netwerken (NET) Praktijktoets 4 (PTT) Intervisie (ITV) Papiaments in de beroepscontext	Agogische vakken: Pedagogische visie (PEV) Opvoeden en didactiek (PED) Examen D Papiaments in de beroepscontext	Agogische vakken: Verdieping en verrijking op maat (VEV) Papiaments in de beroepscontext
Keuzedelen	Keuzedelen	Keuzedelen Babyspecialist óf BSO 4-8 óf BSO 8-12	Keuzedelen
Extra Keuzedelen -Engels in het beroepsonderwijs	Extra Keuzedelen -Engels in het beroepsonderwijs	Extra Keuzedelen -Engels in het beroepsonderwijs	Extra Keuzedelen -Engels in het beroepsonderwijs
Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB / Reflectie BPV	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB / Reflectie BPV	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB / Reflectie BPV	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB / Reflectie BPV

4.2 Lessentabel en uren van jouw opleiding

Pedagogisch Medewerker BBL												
BBL	Jaar 1 (25-26)				Jaar 2 (26-27)				Jaar 3 (27-28)			
Periode:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Generieke Vakken												
Nederlands	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Rekenen	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Burgerschap				1								
SLB	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Beroepsgerichte Vakken												
Papiaments in de beroepscontext							2	2	2	2	2	2
Studievaardigheden voor de PM'er (STVP)	1	1										
Ontwikkelingspsychologie (OPI)	1	1	1	1								
Huishoudelijke werkzaamheden en het inrichten van een ruimte (HHW)	1											
Kennismaken met de Pedagogisch Medewerker (KMP)	1											
Socialisatie (SSE)		1										
Communicatie (COM)			2	2								
Persoonlijke verzorging (PVC)		1										
Veilig pedagogisch klimaat (VPK)		1										
Inventariseren van wensen en behoeften (IWB)			1									
Praktijktoets (PTT)			1	1			1	1		1		
Begeleiding bij examens (BEXA)					1			1	1		1	
Ontwikkeling stimuleren (OWS)					2	2	1					
Spel en spelontwikkeling (SSO)					1							
Gezonde leefstijl bij doelgroepen (GLD)					1	1						
Sport (SPO)						2						
Het speciale kind (HSK)							2	2				
Plan van aanpak (PVA)							1					
Expressief talent (EXT)	2	2	2	2								
Pedagogische visie (PEV)											1	
Pedagogiek en didactiek (PED)											1	
Netwerken (NET)											1	
Eigen professionaliteit (EPT)									1			
Verdieping en verrijking (VEV)												1
Zorgen voor kwaliteit (ZVK)									1			
Intervisie										1		
Eigen deskundigheid										1		
Reflectie BPV	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
BPV (klokuren)	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
Keuzedeel 1 Ondernemend gedrag N3/4					1	1	1	1				
Keuzedeel 2 VVE							*					
Keuzedeel 3 Babyspecialist/BSO4-8/BSO8-12											2	
Extra Keuzedeel: Engels					1	1	1	1	1	1	1	1
Aantal weken	9	10	9	9	9	10	9	9	9	10	9	9
Generieke vakken per week	5	5	5	6	5	5	5	5	5	5	5	5
Beroepsgerichte vakken per week	7	8	8	7	6	6	8	7	6	6	7	4
Keuzedelen	0	0	0	0	2	2	2	2	1	1	3	1
Totaal lesuren per week	12	13	13	13	13	13	15	14	12	12	15	10
Totaal (klokuren) BPV per week	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
Totaal lesuren per periode	108	130	117	117	117	130	135	126	108	120	135	90
Totaal klokuren per periode	81	98	88	88	88	98	101	95	81	90	101	68

Opleidingsjaar	1	2	3
Begeleide uren op school (BOT)	354	381	340
BPV	610	610	610
Totaal begeleide uren	964	991	950
Onbegeleide uren (Zelfstandig)	636	609	650
Totaal per jaar	1600	1600	1600
Totaal opleiding	4800		

*VVE wordt getoetst en geëxamineerd als keuzedeel binnen het vak Ontwikkeling stimuleren (OWS) in periode 6

Om je diploma te behalen moet je voldoende uren maken op school en op de stage en daarnaast doe je regelmatig huiswerk. In de tabel zie je het daarom totaal aantal uren voor jouw opleiding.

BOT: dit is de begeleide onderwijstijd op school (de uren voor lessen, toetsen, examens)

BPV: dit is de tijd voor de verschillende stages

Zelfstandig: dit is de tijd die je zelfstandig besteedt aan huiswerk en leren.

Totaal: dit is alle tijd van BOT, BPV en zelfstandig werken bij elkaar opgeteld.

5. Ontwikkelingsgericht toetsplan

Iedere periode krijg je een of meerdere toetsen die horen bij de vakken waarin je les krijgt. De resultaten die je behaalt voor deze toetsen wegen mee voor de overgang naar het volgende leerjaar en bereiden je voor op de examens. Hieronder zie je per leerjaar welke toetsen je krijgt en wat de weging is voor de overgang naar het volgende leerjaar.

Toetsplan leerjaar 1,2 en 3								
Vak	Periode	Naam toets	Toetsvorm	Duur	Locatie	Weging	Resultaat	herkansbaar
AGO	1	Huishoudelijke werkzaamheden en het inrichten van de ruimte	Praktijk	P1	School/BPV	1	OVG	Ja
	1	Kennismaking met de pedagogisch medewerker	Theorie/praktijk	P1	School / BPV	1	B/NB	Ja
	1	Socialisatie	Onderzoek/verslag	P1	School	1	OVG	Ja
	2	Persoonlijke verzorging	Praktijk	P2	School	1	OVG	Ja
	2	Veilig pedagogisch klimaat	Theorie/praktijk	P2	School	1	OVG	Ja
	3	Inventariseren van wensen en behoeften	Praktijk	P3	School	1	OVG	Ja
	5	Spel en spelontwikkeling	Theorie/praktijk	P5	School / BPV	1	OVG	Ja
	6	Sport	Praktijk	P6	School / BPV	1	OVG	Ja
	7	EHBO	Praktijk	P7	School	1	B/NB	Ja
	7	Plan van aanpak	Theorie/praktijk	P7	School / BPV	1	OVG	Ja
	9	Zorgen voor kwaliteit	Theorie/praktijk	P9	School / BPV	1	OVG	Ja
	9	De eigen professionaliteit	Theorie/praktijk	P9	School / BPV	1	OVG	Ja
	10	Coördinerende taken	Theorie/praktijk	P10	School / BPV	1	OVG	Ja
	10	Netwerken	Theorie/praktijk	P10	School/BPV	1	OVG	Ja
	10	Intervisie	Theorie/praktijk	P11	School / BPV	1	OVG	Ja
	11	Opvoeden en didactiek	Theorie/praktijk	P11	School / BPV	1	OVG	Ja
	11	Pedagogische visie	Theorie/praktijk	P11	School / BPV	1	OVG	Ja
SVHP	1	Studievaardigheden voor de PM'er	Voortgang	P1	School	1	B/NB	Ja
	2	Studievaardigheden voor de PM'er	Toets	P2	School	1	Cijfer	Ja
COM	1	Communiceren met begrip	Theorie/praktijk	P1	School / BPV	1	OVG	Ja
	2	Gesprekken en gesprekstechnieken	Theorie/praktijk	P2	School / BPV	1	OVG	Ja
	3	Communiceren met kinderen	Theorie/praktijk	P3	School / BPV	1	OVG	Ja

	4	Communiceren met ouders	Theorie/ praktijk	P4	School / BPV	1	OVG	Ja
EXT	1	Expressief talent: Beeldende vorming	Theorie/ praktijk	P1	School	1	OVG	Ja
	2	Expressief talent: Dans	Theorie/ praktijk	P2	School	1	OVG	Ja
	3	Expressief talent: Drama	Theorie/ praktijk	P3	School	1	OVG	Ja
	3	Expressief talent: Muziek/zang	Theorie/ praktijk	P3	School	1	OVG	Ja
	4	Expressief talent: Taal	Theorie/ praktijk	P4	School	1	OVG	Ja
	4	Expressief talent: Digitale expressie	Theorie/ praktijk	P4	School	1	OVG	Ja
OPI	1	Ontwikkelingspsychologie: Algemeen en Baby	Digitaal	60 min	School / BPV	1	Cijfer	Ja
	2	Ontwikkelingspsychologie: Dreumes en Peuter	Digitaal	60 min	School / BPV	1	Cijfer	Ja
	3	Ontwikkelingspsychologie: Kleuter en Schoolkind	Digitaal	60 min.	School / BPV	1	Cijfer	Ja
	4	Ontwikkelingspsychologie: Puber, adolescent en volwassene	Digitaal	60 min.	School / BPV	1	Cijfer	Ja
OWS	5	Ontwikkeling stimuleren: Activiteitenprogramma opstellen	Theorie/ praktijk	P5	School / BPV	1	OVG	Ja
	6	Ontwikkeling stimuleren: Activiteitenprogramma uitvoeren	Theorie/ praktijk	P6	School / BPV	1	OVG	Ja
	7	Ontwikkeling stimuleren: VVE	Theorie/ praktijk	P7	School / BPV	1	OVG	Ja
GLD	5	Gezonde leefstijl: je eigen gezonde leefstijl	Theorie/ praktijk	P5	School / BPV	1	OVG	Ja
	6	Gezonde leefstijl: Gezonde leefstijl bij kinderen	Theorie/ praktijk	P6	School / BPV	1	OVG	Ja
HSK	7	Het speciale kind: opvallend gedrag	Theorie/ praktijk	P7	School / BPV	1	OVG	Ja
	8	Het speciale kind: Stoornissen	Theorie/ praktijk	P8	School / BPV	1	OVG	Ja
PTT	4	Praktijktoets 1: Veilig pedagogisch klimaat	Praktijk	P3/4	BPV	1	OVG	Ja
	7	Praktijktoets 2: Ontwikkeling stimuleren	Praktijk	P7	BPV	1	OVG	Ja
	8	Praktijktoets 3: Ontwikkelpplan	Praktijk	P8	BPV	1	OVG	Ja
	10	Praktijktoets 4: Eigen professionaliteit	Praktijk	P10	BPV	1	OVG	Ja
NED	1	Eindtoets Spreken	Mondeling	10 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Eindtoets Lezen	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Praktijkopdracht	Opdracht	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Eindtoets Taalverzorging	Schriftelijk	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Eindtoets Luisteren	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
Gemiddelde periode 1 tot en met 4								

	5	Eindtoets Gesprekken	Mondeling	10 min	School	1	Cijfer	Ja
	6	Eindtoets Lezen	Schriftelijk	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	7	Praktijkopdracht	Opdracht	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	7	Eindtoets Taalverzorging	Schriftelijk	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	Eindtoets Luisteren	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
Gemiddelde periode 5 tot en met 8								
ENG	5	Luisteren A2	Schriftelijk	35 min	School	1	Cijfer	Ja
	5	Lezen A2	Schriftelijk	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	6	Grammatica	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	6	Schrijven A1/A2	Schriftelijk	80 min	School	1	Cijfer	Ja
	7	Conversation A1/A2	Schriftelijk	25 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	Cover letter	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	Vocabulaire	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
BUR	4	Blok BBL	Schriftelijk	n.v.t.	School	4	OVG	Ja
K-OND	5	Ondernemend gedrag: Voortgang	Voortgang	P5	School	1	OVG	Ja
	6	Ondernemend gedrag: Voortgang	Voortgang	P6	School	1	OVG	Ja
K-BS*	11	Specialist baby-ontwikkeling	Praktijk	P11	School/B PV	1	B/NB	Ja
K-BSO4-8*	11	BSO 4 tot 8 jaar	Praktijk	P11	School/B PV	1	B/NB	Ja
K-BSO8-12*	11	BSO 8 tot 12 jaar	Praktijk	P11	School/B PV	1	B/NB	Ja
PAP	7	Ortografia	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	Skirbi	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	9	Skucha/Lesa	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	10	Hiba Komershashon	Mondeling	20 min	School	1	Cijfer	Ja
	11	Papia	Mondeling	20 min	School	1	Cijfer	Ja
	12	Papia	Mondeling	20 min	School	1	Cijfer	Ja
REK	2	Ondersteunende vaardigheden	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Toets Verhoudingen	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Toets Procenten	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Toets Groot- en eenheden	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja

	5	Toets 2D en 3D	Schriftelijk	45 min.	School	1	Cijfer	Ja
	6	Toets Omgaan kwant. info	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
SLB	1	Voortgang	Praktijk	P1	School	1	OVG	Ja
	2	Studieadvies	Praktijk	P2	School	1	N/V/P	Ja
	3	Voortgang	Praktijk	P3	School	1	OVG	Ja
	4	Studieadvies	Praktijk	P4	School	1	N/V/P	Ja
	4	Portfolio leerjaar 1	Praktijk	P4	School	1	V/NV	Ja
	5	Voortgang	Praktijk	P5	School	1	OVG	Ja
	6	Voortgang	Praktijk	P6	School	1	OVG	Ja
	7	Voortgang	Praktijk	P7	School	1	OVG	Ja
	8	Voortgang	Praktijk	P8	School	1	OVG	Ja
	8	Portfolio leerjaar 2	Praktijk	P8	School	1	V/NV	Ja
	9	Voortgang	Praktijk	P9	School	1	OVG	Ja
	10	Voortgang	Praktijk	P10	School	1	OVG	Ja
	11	Voortgang	Praktijk	P11	School	1	OVG	Ja
	12	Voortgang	Praktijk	P12	School	1	OVG	Ja
	12	Portfolio leerjaar 3	Praktijk	P12	School	1	V/NV	Ja
BPV	4	BPV1	Praktijk	37 wk	School	1	B/NB	Ja
	8	BPV2	Praktijk	37 wk	School	1	B/NB	Ja
	12	BPV3	Praktijk	37 wk	School	1	B/NB	Ja

*Opmerking bij de keuzedelen: Student maakt keuze tussen K-BSO4-8, K-BSO8-12 en K-SB. Alle studenten doen OND en VVE

**Opmerking bij ICT vaardigheden: Indien alle onderdelen met een score van 70% of hoger zijn afgerond, ontvangt de student een verklaring.

6. Studieadvies en overgangsadvies

6.1 Studieadvies

In het eerste leerjaar krijg je 2x een studieadvies¹ (na periode 2 en na periode 4)². Het docententeam kijkt hierbij naar jouw **resultaten**, je **aanwezigheid**, je **inzet** en **beroepshouding** op school en in het leerbedrijf.

Positief Studieadvies (GROEN)

Als het gewoon goed gaat op school krijg je een positief studieadvies. De docenten vertrouwen erop dat je goed aan het werk bent om jouw diploma te kunnen halen.

Een positief studieadvies krijg je als...

- Het totaal van je beroepsgerichte vakken op school gemiddeld voldoende zijn
- Het totaal van je generieke vakken (de talen, rekenen, loopbaan en burgerschap) gemiddeld voldoende zijn
- Je aanwezigheid op school en stage voldoende is (ten minste 80% aanwezig)
- Je inzet en beroepshouding op school en/of stage goed zijn

Voorwaardelijk Studieadvies (GEEL)

Gaat het niet allemaal goed, dan kun je een waarschuwing krijgen. Er worden dan afspraken met je gemaakt om te verbeteren, omdat je anders het diploma mogelijk niet gaat halen. Waar nodig kun je ook extra ondersteuning krijgen, zoals bijvoorbeeld bijles of hulp bij het plannen van je schoolwerk.

Een voorwaardelijk studieadvies krijg je als één of meerdere van onderstaande punten van toepassing zijn:

- Als het totaal van je beroepsgerichte vakken op school gemiddeld onvoldoende zijn
- Als het totaal van je generieke vakken gemiddeld onvoldoende zijn
- Als je aanwezigheid op school en stage onvoldoende is (minder dan 80% aanwezig)
- Als je inzet en beroepshouding op school en/of stage onvoldoende zijn

Negatief Studieadvies (ROOD)

Lukt het na je voorwaardelijk studieadvies niet om te verbeteren, dan kan je uiteindelijk ook een bindend negatief studieadvies krijgen. De school kan dan besluiten dat je met de opleiding moet stoppen.

Een negatief studieadvies krijg je als één of meerdere van onderstaande punten van toepassing zijn:

- Als je al eerder een voorwaardelijk studieadvies hebt gekregen
- Als één of meerdere afspraken die met jou gemaakt zijn niet zijn nagekomen
- Als het resultaat van je beroepsgerichte *en/of* generieke vakken onvoldoende blijft³
- Als je aanwezigheid op school en stage onvoldoende blijft (<80%)
- Als je inzet en beroepshouding op school en/of stage onvoldoende blijft

Onderstaande aspecten worden meegenomen in de besluitvorming:

- Je voldoet aan één of meerdere van bovenstaande criteria.
- Je persoonlijke omstandigheden.
- Je bent besproken in het docententeam en het docententeam is gezamenlijk tot bovenstaande conclusie gekomen.
- Er zijn meerdere begeleidingsmomenten aangeboden.
- Je hebt ten minste 6 weken verbeteringstermijn gehad.

¹**LET OP!** Dit zijn richtlijnen. De school mag afwijken van deze richtlijnen indien er onderbouwing is.

²De school kan ten alle tijden ervoor kiezen om eerder een studieadvies te geven als daar aanleiding voor is.

³Bij de generieke vakken wordt er rekening mee gehouden of je op de streefniveau werkt of niet.

6.2 Overgangsnormen

De opleiding heeft bepaald wat de overgangsnormen zijn om door te kunnen stromen naar het volgende leerjaar. De overgangsnormen voor jouw opleiding staan hieronder beschreven.

Overgang leerjaar 1 naar leerjaar 2:

Beroepsvakken:

- Kennismaken met beroep en De pedagogisch medewerker behaald
- Theorietoetsen Ontwikkelingspsychologie jaar 1 behaald met gemiddeld een 5,5 of hoger
- Praktijktoets 1 Veilig pedagogisch klimaat behaald
- Expressief talent 3 van de 5 talenten voldoende
- BPV behaald

Generiek:

- Talen & Rekenen: minimaal gemiddeld 5,5
- Nederlands 1F (indien van toepassing): minimaal 4 van de 6 toetsen voldaan
- Burgerschap: minimaal 2 van de 3 blokken behaald
- Ondernemend Gedag: minimaal gemiddeld voldoende

Overgang leerjaar 2 naar leerjaar 3:

Beroepsvakken:

- Praktijktoets 2: Ontwikkeling stimuleren & praktijktoets 3: Plan van aanpak behaald
- Examen A & B behaald
- BPV behaald

Generiek:

- Talen & Rekenen: minimaal gemiddeld 5,5
- Burgerschap: alle 5 blokken van burgerschap zijn behaald

7. Diploma eisen en Examenprogramma

Op de volgende pagina's vind je alle informatie die je nodig hebt om je diploma te behalen. Je vindt hieronder eerst de diploma eisen en op de volgende pagina's het examenprogramma dat hierbij hoort.

7.1 Wettelijke eisen voor het MBO diploma

Om in aanmerking te komen voor het MBO diploma moet je voldoen aan alle 'kwalificatie-eisen.' Dit zijn wettelijke eisen.

Het gaat om de volgende onderdelen:

- Beroepsgerichte eisen: Een voldoende of goed per kerntaak. Voor sommige beroepen zijn er nog extra branche- of wettelijke vereisten.
- Generieke eisen taal & rekenen: Een oordeel per vaardigheid of domein, volgens de eisen die geldend zijn voor het betreffende cohort.
- Loopbaan en Burgerschap: voldoen aan de inspanningseisen van de opleiding.
- Beroepspraktijkvorming (BPV): met een voldoende afsluiten, het leerbedrijf beslist mee over de beoordeling.
- Keuzedelen: examen doen voor alle keuzedelen, het resultaat mag onvoldoende zijn. (NB: vanaf 1 augustus 2016)

7.2 Uitwerking wettelijke eisen voor diplomering in beslisregel voor dit examenplan

Maar wat betekenen die wettelijke eisen nu concreet voor jouw opleiding? Wanneer heb jij je diploma behaald?

Je vindt het antwoord op deze vraag in de tabel hieronder. Voor jouw opleiding op MBO Bonaire geldt dat je moet voldoen aan de volgende diplomeringseisen:

	Onderdeel	Beslisregel/bewijzen
1.	Beroepsgerichte eisen	<i>alle drie de kerntaken zijn met een voldoende of goed afgerond (compensatie is niet mogelijk)</i>
2.	Generieke taal- en rekenvaardigheden*	<i>Voor Nederlands heb je de examens van de 5 deeltaalvaardigheden afgelegd. Het streefniveau is 2F* Voor Rekenen heb je het examen (of de dealexamen) voor de 5 rekendomeinen op het streefniveau 3 afgelegd*</i>
3.	Loopbaan en Burgerschap	<i>Je hebt voldaan aan de inspanningseisen van de opleiding</i>
4.	Beroepspraktijkvorming (BPV)	<i>Alle gelopen drie stages tijdens je opleiding zijn afgesloten met 'behaald'</i>
5.	Keuzedelen	<i>Van elk gevolgd Keuzedeel heb je het examen afgelegd</i>

**Als bij de start van de niveau 3 opleiding blijkt dat het gevraagde generieke examenniveau voor Nederlands en/of Rekenen niet haalbaar zal zijn, komt de student in een leertraject. De examinering zal plaatsvinden in overeenstemming met het niveau van het leertraject. Deelname aan dit leertraject is verplicht.*

7.3 Examenplan: Overzicht examenonderdelen

Om te voldoen aan de diploma eisen doe je examens. Het examenprogramma van jouw opleiding vind je hieronder. Als de periode waarin een examen gepland staat wijzigt, ontvang je daarvan tijdig bericht.

7.3.1 Beroepsgerichte examenonderdelen

Examenplan Beroepsgerichte examenonderdelen									
Examen(s) en code	Examenvorm	Kerntaak	Exameninhoud - Werkprocessen - Vakkennis & vaardigheden	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat	Weging	Minimaal te behalen voor diplomering
25PM3-A PW-PM-B1-K1-W1 PW-PM-B1-K1-W4 PW-PM-B1-K1-W5 PW-PM-P1-K1-W4 PW-PM-P1-K1-W5 PW-PM-P1-K1-W6	Praktijkexamen	B1-K1 P1-K1	Veilig pedagogisch klimaat Gedagsbeoordeling B1-K1-W1: Gedurende 3 uren van een dag een groep van minimaal vier kinderen begeleiden binnen het normale dagritme Gedagsbeoordeling B1-K1-W5: Werkoverleg van maximaal 30 minuten waarbij op een professionele manier over de verdeling van taken, werkzaamheden en werkwijze wordt afgestemd met collega's Gedagsbeoordeling P1-K1-W5: Gedurende 60 minuten persoonlijke verzorging bieden aan een kind. Gedagsbeoordeling P1-K1-W4: Uitvoering van een dagprogramma gedurende 2 klokuren Gedagsbeoordeling P1-K1-W6: Gedurende 60 minuten samen met 2 kinderen en een collega huishoudelijke werkzaamheden uitvoeren. Gedagsbeoordeling B1-K1-W4: Examengesprek van maximaal 30 minuten over het opzetten van een stimulerende speel-/leeromgeving voor vier kinderen.	5	Tijdspad: 4 weken Beoordeling op locatie: 4 klokuren Werkoverleg: 30 minuten Examengesprek: 30 minuten	BPV/school	OVG	Zie vaststelling	V
25PM3-B PW-PM-B1-K1-W3 PW-PM-B1-K1-W6 PW-PM-B1-K1-W7 PW-PM-P1-K1-W2	Praktijkexamen	B1-K1 P1-K1	Ontwikkeling stimuleren Productbeoordeling B1-K1-W3: Uitgewerkt voorstel activiteitenplan voor twee kinderen met 4 activiteiten. Gedagsbeoordeling B1-K1-W6: Examengesprek van maximaal 30 minuten over het uitvoeren van	8	Tijdspad: 4 weken Examengesprekken:	BPV/School	OVG	Zie vaststelling	V

			ontwikkelingsgerichte activiteiten met twee kinderen die in dezelfde ontwikkelingsfase zitten Gedragsbeoordeling B1-K1-W7: Evaluatiegesprek met leidinggevende van maximaal 30 minuten over werkzaamheden tijdens het uitvoeren van activiteiten Gedragsbeoordeling P1-K1-W2: Examengesprek van maximaal 30 minuten over het uitvoeren van het activiteitenprogramma met drie kinderen		60 minuten Evaluatiegesprek: 30 minuten				
25PM3-C PW-PM-B1-K1-W2 PW-PM-P1-K1-W1 PW-PM-P1-K1-W3	Praktijkexamen	P2-K1 B1-K1	Plan van aanpak Productbeoordeling B1-K1-W2: Rapportage van inventarisatie van de wensen en behoeften van één kind Gedragsbeoordeling P1-K1-W1: Beroepsgesprek met ouders of vervangende opvoeder waarin welbevinden en ontwikkeling van het kind wordt besproken Gedragsbeoordeling P1-K1-W3: Examengesprek over theorie en beroepseisen die zijn toegepast tijdens de ontwikkeling en uitvoering van een plan van aanpak met een kind	9	Tijdspad: 4 weken Beroepsgesprek: 15 minuten Examengesprek: 30 minuten	BPV	OVG	Zie vaststelling	V
25PM3-D PW-PM-B1-K2-W1 PW-PM-B1-K2-W2	Praktijkexamen	B1-K2	Eigen professionaliteit Gedragsbeoordeling B1-K2-W1: - Een presentatie over actuele ontwikkelingen op maatschappelijk, technologisch en vakinhoudelijke thema's binnen de sector en over stappen binnen eigen professionele ontwikkeling. - Discussie met minimaal 3 collega's over het pedagogisch beleid of het veiligheids-/gezondheidsbeleid, beroepstaken of werkzaamheden. Productbeoordeling B1-K2-W2: Verbetervoorstel voor gesignaleerde verbeterpunten in de kwaliteit van beroepstaken, werkzaamheden en dienstverlening binnen de organisatie.	11	Tijdspad: 4 weken Beroepspresentatie: 60 minuten	BPV	OVG	Zie vaststelling	V

Vaststelling resultaat per kerntaak

Kerntaak	Werkproces	Code examen	Naam examen	Periode afname	Resultaat	Cesuur eindresultaat
B1-K1	W1	25PM3-A	Veilig pedagogisch klimaat	5	O/V/G	V = minimaal 7 x 'V' G = minimaal 5 x 'G' en 2 x V'
	W2	25PM3-C	Plan van aanpak	9	O/V/G	
	W3	25PM3-B	Ontwikkeling stimuleren	8	O/V/G	
	W4	25PM3-A	Veilig pedagogisch klimaat	5	O/V/G	

	W5	25PM3-A	Veilig pedagogisch klimaat	5	O/V/G	
	W6	25PM3-B	Ontwikkeling stimuleren	8	O/V/G	
	W7	25PM3-B	Ontwikkeling stimuleren	8	O/V/G	
B1-K2	W1	25PM3-D	Eigen professionaliteit	11	O/V/G	V = minimaal 2 x 'V'
	W2	25PM3-D	Eigen professionaliteit	11	O/V/G	G = minimaal 2 x 'G'
P1-K1	W1	25PM3-C	Plan van aanpak	9	O/V/G	V = minimaal 6 x 'V'
	W2	25PM3-C	Plan van aanpak	9	O/V/G	G = minimaal 4 x 'G' en 2 x V'
	W3	25PM3-B	Ontwikkeling stimuleren	8	O/V/G	
	W4	25PM3-A	Veilig pedagogisch klimaat	5	O/V/G	
	W5	25PM3-A	Veilig pedagogisch klimaat	5	O/V/G	
	W6	25PM3-A	Veilig pedagogisch klimaat	5	O/V/G	

7.3.2 Examenonderdelen generieke eisen voor taal en rekenen

Examenplan Nederlands										
Naam Examen	Examenvorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat + weging (1 decimaal)		Eind- resultaat (geheel cijfer)	Minimaal te behalen voor diplomering
Nederlands Lezen/Luisteren 2F	Centraal examen	Lezen & Luisteren	2F	Vanaf P9	90 minuten	MBO Bonaire	Cijfer 1x		cijfer 1x	1.0
Nederlands Schrijven 2F	Instellingsexamen	Schrijven	2F	Vanaf P9	90 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x	cijfer 1x		
Nederlands Spreken 2F	Instellingsexamen	Spreken	2F	Vanaf P9	10 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x			
Nederlands Gesprekken 2F	Instellingsexamen	Gesprekken voeren	2F	Vanaf P9	15 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x			

Examenplan Rekenen								
Naam Examen	Examenvorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Eindresultaat (geheel cijfer)	Minimaal te behalen voor diplomering
Rekenen niveau 3	Instellingsexamen	-Grootheden en eenheden -De twee-en driedimensionale wereld -Verhoudingen herkennen en gebruiken -Procenten gebruiken -Omgaan met kwantitatieve informatie	MBO3	Vanaf P9	120 min	School	Cijfer	1,0

7.3.3 Onderdelen Loopbaan en Burgerschap

Examenplan Loopbaan en Burgerschap (Burgerschap is niet ingedeeld per dimensie, maar bij elk blok hoort een overkoepelend thema. Binnen elk thema komt meerdere dimensies aan bod)					
Code	Dimensies	Bewijsstuk	Periode	Plaats	Minimaal te behalen voor diplomering
25LPB	Eindgesprek Loopbaan 'De reflecterende beroepsbeoefenaar'	Bewijs eindgesprek Portfolio Zelfportret	12	School	Voldaan
25BUR-1	Blok BBL	Bewijs afronding blok BBL	Vanaf p1	School	Voldaan

7.3.4 Beroepspraktijkvorming (bpv)

Examenplan Beroepspraktijkvorming						
bpv-onderdeel	Beschrijving van het bpv-onderdeel	Periode	Duur	Manier van beoordelen	Resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
BPV-1	Een veilig pedagogisch klimaat B1-K1-W1 Zorgt voor een veilig pedagogisch klimaat B1-K1-W2 Inventariseert behoeften en wensen van het kind B1-K1-W4 Creëert een verantwoorde en stimulerende speel- /leeromgeving P1-K1-W4 Zorgt voor de uitvoering van een (dag)programma P1-K1-W5 Biedt persoonlijke verzorging P1-K1-W6 Draagt zorg voor een hygiënische en gezonde omgeving	1-4	610 uur	Eindevaluatie Praktijkbeoordelaar en de stagebegeleider, voldoende uren en aanwezigheid getekende POK	Behaald/ Niet Behaald	Behaald
BPV-2	Opvoeden en ontwikkeling van kinderen bij de kinderopvang B1-K1-W3 Bereidt de uitvoering van activiteiten voor B1-K1-W6 Volgt en stimuleert de ontwikkeling en leren van het kind P1-K1-W2 Stelt een activiteitenprogramma op P1-K1-W4 Zorgt voor uitvoering van een (dag)programma B1-K1-W7 Evalueert haar eigen werkzaamheden	5-8	610 uur	Eindevaluatie Praktijkbeoordelaar en de stagebegeleider, voldoende uren en aanwezigheid getekende POK	Behaald/ Niet behaald	Behaald

	B1-K1-W5 Werkt samen met andere betrokkenen in de omgeving van het kind P1-K1-W1 Communiceert met de ouders/vervangende opvoeders en het kind P1-K1-W3 Maakt een plan van aanpak voor de begeleiding en voert het uit					
BPV-3	Professionele ontwikkeling B1-K2-W1 Werkt aan de eigen professionele ontwikkeling B1-K2-W2 Werkt aan het bewaken en bevorderen van kwaliteitszorg.	9-12	610 uur	Eindevaluatie Praktijkbeoordelaar en de stagebegeleider, voldoende uren en aanwezigheid getekende POK	Behaald/ Niet behaald	Behaald

7.3.5 Keuzedelen

Examenplan Keuzedelen							
Code	Examenvorm	Exameninhoud / werkprocessen	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
K0072	Proeve	Ondernemend gedrag (geschikt voor niveau 3 en 4) D1-K1: Toont ondernemend gedrag voor innovatie in beroepsuitoefening en werkomgeving - D1-K1-W1 Onderzoekt zichzelf, zijn (werk)omgeving en verbetermogelijkheden - D1-K1-W2 Signaleert mogelijkheden voor verandering en innovatie - D1-K1-W3 Neemt initiatieven in en voor zijn werk	8	Examen opdracht 70 min & gesprek 20 min	BPV/ School	OVG	O
K1301	Proeve	Basis ontwikkelingsgericht werken in de VVE D1-K1: Werkt ontwikkelingsgericht in de voor- en/of voerschoolse educatie - D1-K1-W1: Oriënteert zich op de situatie en achtergrond van de voor- en/of voerschoolse educatie - D1-K1-W2: Grijpt en creëert kansen voor ontwikkeling - D1-K1-W3: Volgt de ontwikkeling en legt deze vast - D1-K1-W4: Werkt aan ouderbetrokkenheid	8	Voorbereiden de opdracht 6 weken & oudergesprek 30 minuten	BPV	OVG	O
Student maakt keuze uit de onderstaande drie keuzedelen:							
K1266	Proeve	Specialist baby-ontwikkeling D1-K1: Werkt op ontwikkelingsgerichte wijze met baby's - D1-K1-W1 Volgt en stimuleert de ontwikkeling van de baby • Of BSO 4 tot 8 jaar D1-K1: Aanbieden van BSO aan kinderen van 4 tot 8 jaar	11	Examenperiode: 2 weken Examenduur: 30 minuten Examenperiode: 2 weken	BPV/School	OVG	O

K079 3		• Of		Examenduur: 20 minuten			
K061 1		BSO 8 tot 12 jaar D1-K1: Aanbieden van BSO aan kinderen van 8 tot 12 jaar		Examenperiode: 2 weken Examenduur: 20 minuten			

Je kunt Engels examineren door dit als extra keuzedeel te volgen. Bij een positief resultaat vindt vermelding van dit extra keuzedeel op het diploma en cijferlijst plaats.

Examenplan Engels Generiek										
Naam Examen	Examenvorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat + weging (1 decimaal)		Eind- resultaat (geheel cijfer)	Minimaal te behalen voor diplomering
Engels Lezen/Luisteren A2	Instellingsexamen	Lezen	A2	Vanaf P9	90 minuten	School	Cijfer 1x	Cijfer 1x	Cijfer 1x	1,0
Engels Schrijven A1	Instellingsexamen	Schrijven	A1	Vanaf P9	60 minuten	School	Cijfer 1x	Cijfer 1x		
Engels Spreken A1	Instellingsexamen	Spreken	A1	Vanaf P9	Geen tijdslimiet	School	Cijfer 1x	Cijfer 1x		
Engels Gesprekken A1	Instellingsexamen	Gesprekken Voeren	A1	Vanaf P9	Geen tijdslimiet	School	Cijfer 1x	Cijfer 1x		

8. Belangrijke informatie over examens

8.1 Examenreglement

Iedere opleiding heeft regels voor het onderwijs en de examens. Het examenreglement van MBO Bonaire kun je vinden op de website. Daarin staat bijvoorbeeld hoe lang het duurt voordat je de uitslag van een examen krijgt, of wat je moet doen als je het niet eens bent met de uitslag. Ook regels over herkansingen, vrijstellingen of aangepaste examens vind je daar. De korte uitleg staat hieronder.

8.2 Herkansingen

Op het MBO Bonaire doe je op geplande momenten examen. Je hebt recht op één herkansing na het eerste examen. Als je ingeschreven staat als extraneus (een student die geen onderwijs volgt maar alleen examens doet) heb je geen recht op een herkansing na een examen.

Een extra herkansing aanvragen kan alleen als er sprake was van overmacht. Het aanvragen van een extra herkansing doe je bij de teamexamencommissie (TEC) van jouw opleiding.

8.3 Aangepaste examens

Het MBO Bonaire biedt studenten de mogelijkheid om op een aangepaste manier te examineren. Dit kan bijvoorbeeld als je dyslexie hebt. De TEC kan dan beslissen om een aanpassing te doen. Je kunt dan denken aan een examen met grotere letters of een verlenging van de examenduur. Voor alle aanpassingen geldt, dat de student deze aanvraagt bij de TEC.

8.4 Vrijstellingen

Ook voor het aanvragen van vrijstellingen kun je terecht bij de TEC. Je kunt een verzoek indienen als je bijvoorbeeld in een vorige MBO opleiding resultaten hebt gehaald die mee kunnen tellen voor je huidige opleiding. Bij het bepalen van vrijstellingen kijkt de TEC bijvoorbeeld of de resultaten echt overeenkomen met de eisen van de opleiding die je nu volgt. En hoe lang geleden je de eerdere resultaten hebt behaald en of die resultaten nu nog geldig zijn.